

TANTERMI ÓRÁK 2019/ 2020 ŐSZI FÉLÉV

1. hét (szept. 9.)

TERPENOIDOK BIOSZINTÉZISE.

ILLÓOLAJOK A NÖVÉNYVILÁGBAN ÉS GYÓGYÁSZATI JELENTŐSÉGÜK.

Dr. Böszörményi Andrea (helyettes: Dr. Kursinszki László)

2. hét (szept. 16.)

MONOTERPÉN KOMPONENSEKET TARTALMAZÓ ILLÓOLAJOK

Dr. Böszörményi Andrea (helyettes: Dr. Kursinszki László)

Aciklusos monoterpének: Lavandulae flos, Citri pericarpium, Aurantii epicarpium et mesocarpium, Aurantii amari flos, Coriandri fructus, Melissa folium, Aloysiae herba, Citronellae folium.

Monociklusos monoterpének: Menthae crispae folium, Menthae piperitae folium, Carvi fructus, Eucalypti folium, Melaleuca folium, Angelicae radix et rhizoma, Pyrethri flos

Biciklusos monoterpének: Rosmarini folium, Juniperi galbulus, Camphora, Salviae folium

Aromás monoterpének: Thymi vulgaris herba, Serpylli herba, Origani herba.

3. hét (szept. 23.)

ILLÓ FENILPROPÁN SZÁRMAZÉKOK, SZESZKVITERPÉN TARTALMÚ ILLÓOLAJOK, BALZSAMOK, GYANTÁK

Dr. Böszörményi Andrea (helyettes: Dr. Kursinszki László)

Fenilpropán-származékok: Caryophylli flos, Calami rhizoma, Anisi fructus, Foeniculi fructus, Cinnamomi cassiae cortex, Myristicae semen, Pertoselini radix et herba, Levistici radix, Calami rhizoma, Zingiberis rhizoma, Curcumae rhizoma

Illó szeszkviterpének: Matricariae flos, Chamomillae romanae flos, Millefolii herba, Absinthii herba, Arnicae flos

Balzsamok, gyanták: Terebinthina drogok, Balsamum peruvianum, Balsamum toluatum, Benzoe, Olibanum, Myrrha, Mastix

4. hét (szept. 30.)

IRIDOIDOK, SZESZKVITERPÉN LAKTON ÉS DITERPÉN KESERŰANYAGOK

Dr. Csernák Orsolya (helyettes: Dr. Böszörményi Andrea)

Valepotriát iridoidészterek: Valerianae rhizoma et radix.

Iridoidok: Harpagophyti radix, Plantaginis folium.

A keserűanyag tartalmú drogok és készítményeik terápiás jelentősége

Szeko-iridoid keserűanyagok: Gentianae radix, Trifolii fibrini folium, Centaurii herba.

Szeszkviterpén-lakton keserűanyagok: Cardui benedicti herba, Taraxaci radix, Cichorii herba, Lactucarium, Cinae flos.

Diterpén keserűanyagdrogok: Marrubii herba

Fahéjsavas pregnánészterek: Lanosterolból levezetett keserűanyagok és drogjaik,

kukurbitacinok: Colocynthidis fructus

Szeko-triterpén keserűanyagok: Quassiae lignum.

5. hét (okt. 7.)

TRITERPÉNEK ÉS SZTERÁNVÁZAS VEGYÜLETEK

Dr. Alberti-Dér Ágnes (helyettes: Dr. Böszörményi Andrea)

Triterpének és a szteránvázás vegyületek általános ismertetése.

Szaponinok felépítése és kémiai felosztása, hatása.

Szteroid szaponinok: Dioscoreae tuber, Agave, Digitalis fajok, Sarsaparillae radix

Triterpén szaponinok: Liquiritiae radix et rhizoma, Primulae radix et rhizoma,

Herniariae herba, Saponariae albae radix, Hippocastani semen, Quillajae cortex, Senegae radix

Adaptogén hatású drogok terápiás jelentősége és készítményeik: Ginseng,

Eleutherococcus és Leusea drogok

Tetraterpének: Croci stigma, Dauci carotae radix.

Politerpének: Resina elastica

6. hét (okt. 14.)

SZÍVRE HATÓ, SZTERÁNVÁZAS GLIKOZIDOK, KÜLÖNLEGES SZTEROIDOK

Dr. Béni Szabolcs (helyettes: Dr. Alberti-Dér Ágnes)

Szívre ható, szteránvázás glikozidokat tartalmazó drogok és jelentőségük a gyógyászatban: Digitalis purpureae folium, D. lanatae folium, Convallariae folium, Strophanthi semen, Scillae bulbus, Hellebori rhizoma, Adonidis herba, Oleandri folium.

Különleges triterpenoidok, szteroidok: Cimicifugae rhizoma, Agni casti fructus, Myrrha.

Ekdiszteroidok

7. hét (okt. 21.)

A NÖVÉNYI NITROGÉN ANYAGCSERE. ALKALOIDOK BIOSZINTÉZISE. ORNITIN ÉS LIZIN EREDETŰ ALKALOIDOK I.

Dr. Kursinszki László (helyettes: Dr. Alberti-Dér Ágnes)

Aminosavak, peptidek, biogén aminok.

Alkamidok: Symphyti radix, Echinaceae herba et radix

Lektinek és gyógyászati felhasználásuk kérdései: Viscum album

Növényi enzimek a terápiában: Carica papaya, Ananas comosus, Ficus elastica drogjai.

Alkaloidok bioszintézise, kémiai szerkezet/hatás összefüggések

Valódi alkaloidok:

Ornitin és lizin eredetű alkaloidok:

Tropán- és ekgoninvázás alkaloidok: Belladonnae radix et folium, Hyoscyami folium, Stramonii folium, Scopoliae rhizoma, Cocae folium.

8. hét (okt 28.)

**ORNITIN ÉS LIZIN EREDETŰ ALKALOIDOK II.
TRIPTOFÁN EREDETŰ ALKALOIDOK**

Dr. Kursinszki László (helyettes: Dr. Csernák Orsolya)

Ornitin és lizin eredetű alkaloidok:

Pirrolidin- és piperidinvázis alkaloidok: Nicotianae folium, Lobeliae herba, Conii fructus, Arecae semen, Punicae granati cortex, Piperis nigri fructus.

Pirrolizidin és kinolizidin vázasok: Boraginis herba, Symphyti radix et herba, Farfarae folium, Senecio fajok, Sarothamni herba.

Triptofán eredetű alkaloidok.

Egyszerű indolvázisok: Physostigmae semen.

Hemiterpenoid indol vázasok: ergot alkaloidok: Secale cornutum.

Monoterpenoid indol vázasok: -karbolin vázasok: Rauwolfiae radix, Vincae minoris. herba, Uncariae cortex, radix et folium

Dimer indol-indolin vázasok: Catharanthi rosei herba

Strichnán vázasok: Strychni semen, Curare

Kinolin vázasok: Cinchonae cortex

9. hét (nov. 4.)

**BENZIL-IZOKINOLIN VÁZAS ALKALOIDOK BIOSZINTÉZISE,
FITOKÉMIAI JELLEMZÉSE ÉS JELENTŐSEBB DROGJAİK
TOVÁBBI FENILALANIN (TIROZIN, DOPA) EREDETŰ ALKALOIDOK.**

Dr. Béni Szabolcs (helyettes: Dr. Csernák Orsolya)

Fenilalanin (tirozin, DOPA) eredetű alkaloidok:

Fenoloid-izokinolin vázasok (kelidonin, berberin stb.): Chelidoni herba et radix, Fumariae herba, Berberidis radice cortex et fructus, Hydrastidis rhizoma.

Benzil-izokinolin, morfinán vázasok (papaverin, morfin stb.): Papaveris fructus, Opium.

Dimer benzil-izokinolin vázasok (tubokurarin): Curare.

Fenil-izokinolin, fenantridin vázasok (galantamin): Galanthi bulbos.

Monoterpenoid-izokinolin vázasok (emetin stb.): Ipecacuanhae radix.

10. hét (nov. 11.)

FENILALANIN EREDETŰ PROTOALKALOIDOK, PSZEUDOALKALOIDOK
Dr. Blázovics Anna (helyettes: Dr. Böszörményi Andrea)

Fenilalanin eredetű protoalkaloidok:

Fenil-etil-izokinolin intermedierből keletkező tropolon vázas alkaloidok (kolchicin stb.): Colchici semen et tuber.

Amino-fenil-propán vázas (efedrin stb): Ephedrae herba, Catha edulis folium.

Benzil-amin vázas (kapszaicin stb.): Capsici fructus, Cayenni fructus.

Pszedoalkaloidok: Nukleotid eredetű alkaloidok:

Purinvázasok: Theae folium, Mate folium, Cacao semen, Coffeae semen, Colae semen, Guarana.

Pirimidinvázisok: Piper methystici radix (kava-kava).

Imidazolvázasok: Jaborandi folium.

Piridin karbonsavak

11. hét (nov. 18.)

TERPÉN EREDETŰ ALKALOIDOK.

CIANOGEN- ÉS MUSTÁROLAJ GLIKOZIDOK

Dr. Alberti-Dér Ágnes (helyettes: Dr. Blázovics Anna)

Terpén eredetű alkaloidok:

Diterpenoid alkaloidok: Aconiti tuber, Taxus fajok.

Szteroid alkaloidok: Solanum laciniatum, S. dulcamara, Veratri rhizoma et radix, Sabadillae semen.

C-nor-D-homosteroid ceván vázas alkaloidok: Veratri rhizoma et radix, Sabadillae semen.

Cianogén- és mustárolaj glikozidok: Amygdalae semen, Pruni spinosae flos, Sinapis nigrae semen, S. albae semen, Tropeoli herba

Egyéb kén tartalmú vegyületeket tartalmazó drogok: Allii sativi bulbus, Allii cepae bulbus

12. hét (nov. 25.)

NÖVÉNYI BIOTECHNOLÓGIA

Bányai Péter (helyettes: Dr. Kursinszki László)

Növényi biotechnológia és géntechnológia. Biológiailag aktív anyagok termeltetése növényi tenyészetekkel.

13. hét (dec. 2.)

ÉVFOLYAM ZH

Dr. Böszörményi Andrea (helyettes: Dr. Béni Szabolcs)

14. hét (dec. 9.)

GYÓGYNÖVÉNYKUTATÁS ÉS FITOTERÁPIA A XXI. SZÁZADBAN

Dr. Blázovics Anna (helyettes: Dr. Alberti-Dér Ágnes)

Kihívások, eredmények és lehetőségek a fitoterápiában.